

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: CEIP JUAN FERNÁNDEZ LATORRE
CURSO: 4ºEP
MATERIA: SOCIAIS
DEPARTAMENTO:
DATA: 12/05/2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

1. **Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
2. **Avaliación e cualificación.**
3. **Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
4. **Información e publicidade.**

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES. (destácase en amarelo aqueles ítems que NON serán valorados)				
ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
a b d e h i	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais.Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inqueda e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafolios) e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.</p>	<p>B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.</p>	<p>CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CMCCT</p> <p>CCL</p>
			<p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p>
			<p>CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CMCCT</p>
a b c	<p>B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.5.Participación activa e construtiva</p>	<p>B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e</p>	<p>CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p>
ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020		PÁXINA 2 DE 12	CEIP JUAN FERNÁNDEZ LATORRE 4ºEP SOCIAIS	

d	na vida social, uso das normas de convivencia B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA
b e h i o	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área. B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1 3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL CAA CMCCT CSC
			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCCT CSC CAA
			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL CD CMCCT CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
h	B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os	B2.1.Coñecer a formación da	CSB2.1..1 Coñece e define a	CMCCT
ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020		PÁXINA 3 DE 12	CEIP JUAN FERNÁNDEZ LATORRE 4ºEP SOCIAIS	

e o	volcáns, os terremotos e as súas consecuencias.	litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea.	formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	CAA CCL
h e g i	B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.	B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa.	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	CMCCT CCL CAA
h g i	B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.	B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	CSB2.3.1.Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	CMCCT CAA
h g e i	B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC.	CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	CMCCT CAA
h g i	B2.8.O tempo atmosférico. B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación	B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos	CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos	CMCCT CCL CAA

e b	<p>dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc).</p> <p>B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas.</p> <p>B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais.</p>	<p>recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo.</p>	<p>clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.</p>	
			<p>CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CD</p>
			<p>CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.</p>	<p>CMCCT</p>
a b h e o	<p>B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga.</p> <p>B2.13.Vertentes hidrográficas.</p> <p>B2.14.Os tramos dun río.</p>	<p>B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo.</p>	<p>CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
			<p>CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p>
			<p>CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>

e h o	B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades.	B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia	CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	CMCCT CCL
			CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	CMCCT CCL
e h i o	B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica.	B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	CSC CAA
			CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	CSC CAA
a b h	B2.18.A intervención humana no medio. B2.19.A contaminación e o cambio climático. B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo.	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo.	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	CSC CCL
			CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	CSC CCL
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
a	B3.1.A Constitución de 1978.	B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos	CSC

d h	B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica.	máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	CCL
a d h o	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos.	B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións.	CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	CSC CCL
			CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	CCL CSC
a d h o	B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas. B3.6.Estruturas de goberno básicas: o concello.	B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos	CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	CCL CSC
a d h	B3.7. Manifestacións culturais e lingüísticas de España.	B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	CSB3.4.1.Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC CCL
d g h	B3.8.Demografía e poboación. B3.9.Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación.	CSB3.5.1.Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	CCL CSC
			CSB3.5.2.Elabora gráficos	CMCCT

i o	demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE.		sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	CAA
a h n	B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos.	CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.	CSC CCL
			CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	CSC CCL
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
b g h	B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria.	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	CSC CMCCT CCL
			CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	CSC CCEC CCL

b h i	B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia.	CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	CSC CMCCT CAA
g h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CMCCT CSC CSC CMCCT CAA
b d h o	B4.4.A península ibérica na Prehistoria. B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	B4.4.Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e coñecer os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas. CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	CMCCT CSC CCEC CCL CCEC CSC CCL

			CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	CSC CCEC CCL
			CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	CMCCT CSC CCEC
d h o	B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC
d h o	B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo.	B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC

2.Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Observación sistemática (antes presencial, no final a distancia) - Valorarase o progreso realizado polo alumno durante o curso, principalmente nos dous primeiros trimestres. - Recopilación de traballos.
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Controles físicos presenciais. - Observación directa sobre a evolución do alumnado (desenvolvemento das competencias)
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nota da 1ª avaliación: 40% - Nota da 2ª avaliación: 40% - Nota da 3ª avaliación: 20% (non influirá negativamente na avaliación final)
Proba extraordinaria de setembro	NON HAI EN PRIMARIA
Alumnado de materia pendente	Ao tratarse dunha avaliación continua, o profesorado, utilizando os mesmos procedementos e instrumentos descritos no anterior apartado, ou incorporando algúns específicos para cada caso, decidirá se o nivel acadado de desenvolvemento das competencias é suficiente para superar as materias pendentes de cursos anteriores.

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<ul style="list-style-type: none"> - Traballos de expresión escrita entregados e corrixidos por correo electrónico. - Páxinas webs para a realización de traballos interactivos. - Cuestionarios sobre coñecementos colocados na páxina web do Centro..
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p><u>ALUMNADO TODO CONECTADO:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Correccións e comentarios (reforzo positivo) nas diferentes tarefas. - Proposta de tarefas que procuren autonomía e motivación do alumnado. <p><u>(Todo o alumnado está conectado porque o colexio lle prestou ordenadores aos que non tiñan)</u></p>
Materiais e recursos	<ul style="list-style-type: none"> - Páxina web e Aula virtual do centro. - Recursos externos; vídeos, webs. - Abalar Móbil e/ou teléfonos, para comunicación cos pais

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<ul style="list-style-type: none"> - Alumnado: Páxina web do centro, teléfono, correo electrónico de aula. - Familia: Abalar móbil, teléfono, correo electrónico.
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.